

AİLE BİREYLERİNİN YERLEŞİM VE ÇALIŞMA HAKKI

Avrupa Ekonomik Sahası dışı ülkelerden gelen, gerek Avusturya vatandaşlarının aile bireyleri ve diğer aile yakınları, gerekse diğer yabancıların aile bireyleri, kural olarak Avusturya'da yasal kalabilmeleri için, mutlaka bir „**İkamet ünvanı**“ na ihtiyaçları vardır.

Avusturyalıların aile bireyleri, bazı nadir durumlarda, yerleşim için Avrupa hukukundan yararlanırlar ve de ikamet haklarını sadece „**Belgelemek**“ le yükümlüdürler.

Kural olarak **ilk başvurular ikamet edilen ülkedeki** Avusturya temsilciliklerinde yapılmalıdır. Vizesiz giriş yapma hakkına sahip kişiler, eğer Avusturyaya giriş yaptıktan sonra, yasal olarak Avusturyada bulunuyorlarsa (geçerli vizeleri olan Avusturyalıların aile bireyleri) veya insani nedenlerden ya da Avrupa insan hakları sözleşmesinin 8ci Maddesi (Artikel 8 EMRK) uyarınca kendilerine oturma hakkı verilmesi gereken kişiler, ilk **başvuruyu yurt içinden** de yapabilirler. Bu yasal kalma süresi içinde yerleşme izni verilmezse, başvurunun sonucunun yurtdışında beklenmesi gerekir. İnsani nedenlerden dolayı ya da Avrupa insan hakları sözleşmesinin 8ci Maddesi (Artikel 8 EMRK) uyarınca kendilerine oturma hakkı verilmesi gereken kişiler, başvurularının sonucunu yurt içinde de bekleyebilirler.

Oturum hakkını **uzatmak** için yapılan **başvurular**, tarih itibarı ile **mutlaka son ikamet ünvanının bitiminden önce** içeri verilmelidir. Aksi takdirde İkamet ünvanının bitiminden sonra içeri verilen başvurular, ilk başvuru gibi muamele göreceği için, Avusturyayı terketmek ve yeni baştan yurt dışından başvuru yapılması zorunluluğu doğabilir. Ayrıca bu durumlarda gerek vatandaşlık, gerekse uzun ikamet haklarında kayıplar meydana gelir.

İkamet Ünvanı verilebilmesi için genel şartlar

- **Uygun büyüklükte ev**
Ev sahibi olmak, Ana kira veya alt kira sözleşmesi, (yakın aile bireylerinde bağlayıcı bir evde kalma beyannamesi de yeterli olur.), v.s.
- **Bütün rizikoları kapsayan bir sağlık sigortası**
Mecburi sigorta, aile üzerinden sigortalanma, kendi adına özel sigorta, v.s.
- **Yeterli gelir**
Tek kişi için € 814,82, eşler için € 1.121,68 ve çocuk başına € 125,72 miktarında Asgari emeklilik düzeyinde (2012) bir gelir aranır. Dikkat: Kira, kredi, haciz, nafaka gibi aylık düzenli ödemelerin toplamı, € 260,35 miktarındaki asgari gelir sınırını yükseltirler.
- **Engelleyici nedenlerin olmaması**
Avusturya veya Avrupa ülkelerine geçerli oturma yasağı, bir sınırdışı kararı, oturma hakkıyla ilgili olumsuz bir işlem, sahte evlilik veya sahte evlatlık, kamu düzenini bozucu suçlar vs.,
- **Yeterli Almanca bilindiğinin ispatı**
1.7.2011 tarihinden itibaren, gerek yerleşim öncesinde (A1 düzeyinde), gerekse geri kalan ikamet süresinde (yerleşimden sonraki 2 sene içinde A2 düzeyinde) yeterli Almanca bilgisine sahip olduğu ispatlanmalıdır. Uzun ikamet ünvanı („Sürekli Oturma – AT - Daueraufenthalt EG“) için B1 düzeyinde Almanca bilgisi gerekmektedir.
Bazı kişiler bu yükümlülükten muaftırlar (örneğin okul öncesi çağındaki çocuklar vs.) veya bu şartı yerine getirmiş (örneğin en az 5 yıl temel eğitimde okula gitmek gibi) gibi kabul edilir.
- **Eşler ve resmi kayıtlara geçmiş Eşcinsel Beraberlikler için ek belirlemeler**
Resmi kayıtlara geçmiş eşcinsel beraberlikler diğer karşı cins eşlerle aynı haklara sahiptirler. Her iki durumda da, eşler yerleşme izni için başvuru yaptıklarında 21ci yaşını doldurmuş olmalıdırlar.

Avrupa Ekonomik Sahası (EWR) dışı ülke vatandaşlarının Aile Bireyleri

Avusturya'ya yerleşmiş Avrupa Ekonomik Sahası dışı ülke vatandaşlarının **18 yaşını doldurmamış çocukları ve nikahlı eşleri, kural olarak** genel şartları yerine getirdiklerinde, kontenjan dahilinde, „**Kırmızı-Beyaz-Kırmızı + kartı**“ - „**Rot-Weiß-Rot Karte Plus**“ alma hakkına sahiptirler, eğer **getiren kişi**;

1. Mülteci ise, veya
2. „Kırmızı-Beyaz-Kırmızı kartı“ („Rot-Weiß-Rot Karte“), „Kırmızı-Beyaz-Kırmızı + kartı“ („Rot-Weiß-Rot – Karte plus“), „Avrupa Birliği Mavi kartı“ („Blaue Karte EU“) veya „Sürekli Oturma Avrupa Topluluğu“ („Daueraufenthalt - EG“) ikamet ünvanlarından birine sahipse.

Ancak getiren kişinin **başka bir** Oturma İzni varsa, gelen aile bireyine de ona uygun bir İkamet ünvanı verilir.

“ **Kırmızı-Beyaz-Kırmızı + kartı**“ („Rot-Weiß-Rot – Karte plus“) esasen ilk 2 yıl içinde 1 er yıllık süre ile verilir. Ardından, genel şartları yerine getirmek ve A 2 düzeyinde Almanca bildiğini belgelemek koşuluyla, 3 yıllık bir süre ile uzatılır.

Bu kişilere, 5 yıl aralıksız yerleşmeden sonra, genel şartları ve B 1 düzeyinde Almanca bildiklerini belgelemeleri şartıyla „**Sürekli Oturma – AT**“ („Daueraufenthalt-EG“) verilir.

„**Sürekli Oturma – AT**“ („Daueraufenthalt-EG“) ve “ **Kırmızı-Beyaz-Kırmızı + kartı**“ („Rot-Weiß-Rot – Karte plus“) serbest çalışma hakkını da kapsar. Yani iş alıp çalışabilmek için, ek bir çalışma iznine gerek yoktur. Diğer ikamet ünvanına sahip kişilerin ise çalışabilmeleri için, „Yabancılar Çalışma Yasası“ (Ausländerbeschäftigungsgesetz) na bağlı bir Çalıştırma İzni (Beschäftigungsbewilligung), bir Çalışma İzni (Arbeitserlaubnis) ya da bir Serbest Çalışma İzni (Befreiungsschein) gereklidir. Eşler ve 18 yaşından küçük çocukların, Avusturya'ya yerleştikten bir yıl sonra, getiren kişinin sahip olduğu çalışma belgesinin aynısını (Çalışma İzni - Arbeitserlaubnis ya da bir Serbest Çalışma İzni - Befreiungsschein) alma hakları vardır.

Aile birliğinin sona ermesi

Aile bireyi sıfatıyla alınan yerleşme izinleri, değişik nedenlerle kaybedilebilir. Bu süreden sonra böyle bir kişinin Avusturyada kalabilmesi ise, ancak oturma almanın belli şartlarını, kendi imkanlarıyla, tek başına yerine getirmesine bağlıdır:

Aile birliğinin ilk 5 sene içinde sona ermesi halinde (örneğin anlaşmalı boşanma, getiren kişinin Avusturyada bulunmaması vs.), kişinin Avusturyada kalabilmesi, kendi başına şartları yerine getirmesiyle mümkündür. Ailede şiddete maruz kalma, haksız boşanma, getiren kişinin ölümü gibi durumlarda ise, örneğin gelir ve benzeri şartları yerine getirmek zorunlu değildir.

Aile birliğinin beş seneden uzun bir sürede sona ermesi:

„Sürekli Oturma – AT“ („Daueraufenthalt - EG“) ye sahip olan kişilerin İkamet hakları sağlamışlardır ve bu kişiler ancak belli sabıka unsuru taşıyan cezalarda sınır dışı edilebilirler. Süreli yerleşme izinlerine sahip kişiler ise, esas itibarı ile 8 yılı dolduruncaya kadar genel şartları yerine getirmelidirler.

Daha önceki yerleşme izninin süresi ne kadar uzun olursa olsun, bu değişen şartlar en geç 1 ay içinde yetkili makama (MA 35e) bildirilmelidir.

Aksi halde geç bildirim nedeniyle ceza verilir. Bildirmeden önce yukarıdaki koşulları karşılayıp karşılamadığınızı kontrol ediniz!!!!

Avusturya vatandaşlarıyla Aile Birleşimi

Avusturya vatandaşlarının 18 yaşını doldurmamış bekar çocukları ve nikahlı eşleri, genel şartları yerine getirdikleri takdirde, ikamet ünvanı olarak „**Aile Bireyi**“ („**Familienangehöriger**“) alma hakkına sahiptirler. Bu ikamet ünvanı kontenjane tabi değildir.

Kural olarak „**Aile Bireyi**“ („**Familienangehöriger**“) ikamet ünvanı, kişiye, Avusturyaya yerleştikten sonraki ilk iki sene içinde 1 er yıllık, daha sonra da 3 yıllık süre ile verilir, tabi ki eğer kişi genel şartları yerine getirebilir ve de A 2 düzeyinde Almanca bilgisini begeleyebilir ise.

Aile bireylerinin, 5 yıllık yerleşme sonrasında, hala genel şartları yerine getirebilir olma ve B 1 düzeyinde Almanca bildiklerini belgelemeleri durumunda, „**Sürekli Oturma - Aile Bireyi**“ („**Daueraufenthalt - Familienangehöriger**“) alma hakları vardır. Eşlerde en az iki yıllık evli olma şartı aranır.

Avusturya vatandaşlarının aile bireyleri, evlilik sürdürdüğü ve geçerli ikamet ünvanları olduğu sürece, Yabancılar Çalışma Yasasından muaftırlar ve de tüm Avusturyada çalışma iznine ihtiyaçları olmadan çalışabilirler. Ancak başvuru ile İş Kurumundan (AMS) Muafiyet belgesi („Ausnahmebestätigung“) almak mümkündür. Bunu almak mecburiyeti olmamasına rağmen, çoğu işverenin işe alınma esnasında bu belgeyi talep etmesinden dolayı, size bu belgeyi temin etmenizi tavsiye ederiz.

Aile birliğinin sona ermesi

Aile bireyi sıfatıyla alınan yerleşme izinleri, değişik nedenlerle kaybedilebilir. Bu süreden sonra böyle bir kişinin Avusturyada kalabilmesi ise, ancak oturma almanın belli şartlarını, kendi imkanlarıyla, tek başına yerine getirmesine bağlıdır:

Aile birliğinin ilk 5 sene içinde sona ermesi halinde (örneğin anlaşmalı boşanma, getiren kişinin Avusturyada bulunmaması vs.), kişinin Avusturyada kalabilmesi, kendi başına şartları yerine getirmesiyle mümkündür. Ailede şiddete maruz kalma, haksız boşanma, getiren kişinin ölümü gibi durumlarda ise, örneğin gelir ve benzeri şartları yerine getirmek zorunlu değildir.

Her iki durumda da, yeni bir ikamet ünvanı, „**Kırmızı-Beyaz-Kırmızı + kartı**“ („Rot-Weiß-Rot – Karte plus“) verilir.

Aile birliğinin beş seneden uzun bir sürede sona ermesi:

Eğer aile birleşimi 5 yıldan uzun bir sürede sona ererse, kişiler „Sürekli Oturma- Aile Bireyi“- („Daueraufenthalt - Familienangehöriger“) sıfatını „Sürekli Oturma – AT“ („Daueraufenthalt-EG“) olarak değiştirmek zorundadırlar ve de sahip oldukları ikamet hakları sağlamış olarak kalır.

Bu kişiler ancak belli sabıka unsuru taşıyan cezalarda sınır dışı edilebilirler. Süreli yerleşme iznine sahip kişiler ise, esas itibarı ile, 8 yılı dolduruncaya kadar genel şartları yerine getirmelidirler.

Dikkat: Aile birliğinin sona ermesinden sonraki sürede, „Kırmızı-Beyaz-Kırmızı + kartı“ („Rot-Weiß-Rot – Karte plus“) veya „Sürekli Oturma – AT“ („Daueraufenthalt-EG“) alana kadar, kişilerin çalışabilmeleri için, bir Çalışma iznine „Beschäftigungsberechtigung“ a ihtiyaç vardır.

Eğer hala geçerli bir yerleşme izni varsa, Serbest Çalışma İzni (Befreiungsschein) alma hakkı doğar. Ancak işe başlamadan önce AMSe gidip başvurunun yapılması gerekir. Aile birleşimi esnasında başlanmış işlerde ise, iş yeri değiştirilmeden, çalışma izni olmadan da çalışılabilir.

Daha önceki yerleşme izninin süresi ne kadar uzun olursa olsun, bu değişen şartlar en geç bir ay içinde yetkili makama (MA 35e) bildirilmelidir. Aksi halde geç bildirim nedeniyle ceza verilir. Bildirmeden önce ise mutlaka yukarıdaki koşulları yerine getirip getirmediğinizi kontrol ediniz!!!!

Avusturya Vatandaşlarının diğer Aile Yakınları

Avusturya vatandaşlarının diğer aile yakınlarına (Anne, baba, büyükanne, büyükbaba, yetişkin çocuklar ve diğer akrabalar vs.), genel şartları yerine getirdiklerinde, başvuru ile ve de kontenjana tabi olmayan, bir „Yerleşme İzni – Aile Yakını“ („Niederlassungsbewilligung-Angehöriger“) verilebilir. Aile yakını getiren Avusturya vatandaşının, bu kişilerin geçimlerini gerçekten karşılaması ve mutlaka bir „Mesuliyet Belgesi“ (Haftungserklärung) vermesi gerekir (Gelirin hesaplanmasında, Avusturya vatandaşının, kendi ailesindeki geliri olmayan aile bireylerine (eşler, çocuklar) yapması gereken harcamalar da gelirden eksiltilecek, yeterli miktarda gelir aranır).

„Yerleşme İzni – Aile Yakını“ („NB–Angehöriger“) Avusturyaya yerleştikten sonraki ilk iki sene içinde birer yıllık süreyle verilir. Daha sonra, eğer kişi genel şartları yerine getirebilir ve de A2 düzeyinde Almanca bildiğini beğenebilir ise, üç yıllık bir süre olarak uzatılır.

5 yıl aralıksız yerleşme sonrasında ise, genel şartlar ve B1 düzeyinde Almanca bilindiğinin belgelenmesi koşuluyla, „Sürekli Oturma - AT“ („Daueraufenthalt-EG“) verilebilir.

„Sürekli Oturma - AT“ („Daueraufenthalt-EG“) serbest çalışma hakkını da kapsar.

Eğer „Yerleşme İzni – Aile Yakını“ („NB–Angehöriger“) na sahip bir kişi, „Sürekli Oturma - AT“ („Daueraufenthalt-EG“) almadan önce çalışmak isterse, mutlaka sahip olduğu „Yerleşme İzni – Aile Yakını“ („NB–Angehöriger“) nı „Yerleşme İzni“ (Niederlassungsbewilligung) ne değiştirmesi gerekir. Bunun için Yabancılar Çalışma Yasasına göre herhangi bir **çalışma izni** ve de **kontenjanda** yer olması şarttır. Ancak kontenjan çok kısıtlı olduğundan bu değiştirme de çok güçtür.

Aile Yakını özelliği, Avusturya vatandaşının (örneğin boşanma, getiren kişinin ölümü vs.) gibi değişik nedenlerle, **bakım mesuliyetinin** sona ermesiyle ortadan kalkar.

Bu durumlardaki kişiler, ancak kendi başlarına çalışarak, şartları yerine getirebilirlerse veya bir başka Avusturya vatandaşı/Avrupa Ekonomik Topluluğu vatandaşının mesuliyeti üzerine almasıyla Avusturyada kalabilirler. Bu durumlarda yetkili makam ile irtibata geçip, bir oturum iznine başvurulabilir. Fakat daha önce mutlaka yukarıdaki koşulları yerine getirip getirmediğinizi kontrol ediniz!!!!

„Sürekli Oturma – AT“ („Daueraufenthalt - EG“) ye sahip olan kişilerin, ikamet hakları sağlamışlardır ve ancak belli sabıka unsuru taşıyan cezalarda sınır dışı edilebilirler.

Sürekli yerleşme izinlerine sahip kişiler ise, 8 yılı dolduruncaya kadar esas itibarıyla genel şartları yerine getirmelidirler.

DİKKAT !!!

Not: Bu bildiriye bilgilerin kısıtlılığı nedeniyle, daha detaylı bilgi için MA 35' e, İş Kurumuna veya Danışma büromuza danışabilirsiniz. Gösterdiğimiz itinaya rağmen doğabilecek yanlışlıklardan sorumlu olmadığımızı ayrıca belirtiriz.

Männer und Frauen: 1010 Wien, Hoher Markt 8/4/2 Tel: 712 56 04	Frauen: 1010 Wien, Marc Aurel Straße 2a/6/2/10 Tel: 982 33 08
http://www.migrant.at E-Mail: migrant@migrant.at	http://www.migrant.at E-Mail: migrantin@migrant.at
Diese Publikation wird aus Mitteln des Arbeitsmarktservice und der Magistratsabteilung 17 gefördert.	
Arbeitsmarktservice Wien	StoDt+Wien Wien ist anders. WIEN IST VIELFALT. MA 17